

Factsheet

ECHA-11-FS-03-HU

Az anyagok értékelése

A REACH-rendelet külön eljárást ír elő az anyagok értékelésére. Az értékelés célja annak megállapítása, hogy a vegyi anyag gyártása vagy felhasználása veszélyt jelent-e az emberi egészségre vagy a környezetre.

Az anyagok értékelése a REACH szerinti három értékelési eljárás egyike. A másik két értékelési eljárás a vizsgálati javaslatok ellenőrzései és a megfelelőség ellenőrzése, amelyeket együttesen a dokumentáció értékelésének nevezünk.

MELYEK AZ ANYAGOK ÉRTÉKELÉSÉNEK SAJÁTOS JELLEMZŐI?

Négy fő eltérés van az anyagok és a dokumentáció értékelése között:

1. Az anyagok értékelésére **kockázatalapú aggodalmak következtében kerül sor**. A dokumentáció értékelése során valamennyi vizsgálati javaslatot ellenőrizni kell, míg a megfelelőség ellenőrzése céljából bármely regisztrációs dokumentáció kiválasztható.
2. Ha a dokumentáció értékelése során megállapítják, hogy a regisztrációs dokumentáció nem teljesíti a REACH-rendeletben az adott mennyiségi tartományra vonatkozóan egységesen előírt tájékoztatási követelményeket, az Európai

Vegyianyag-ügynökség (ECHA) határozatot hozhat, amelyben előírja a regisztráló számára a hiányzó információk benyújtását; az anyagok értékelése során ilyen **előírás nem csak a REACH-rendeletben egységesen előírt tájékoztatási követelményekre vonatkozhat**.

3. Az anyagok értékelése **ugyanazon anyag valamennyi regisztrálójának regisztrációs dokumentációjára**, valamint bármely rendelkezésre álló **egyéb információforrásra kiterjed**, míg a dokumentáció értékelése egy adott regisztrációs dokumentációra vonatkozik.
4. **Az anyagok értékelését a tagállamok végzik**, míg a dokumentációkat az ECHA. Az anyagok értékelése során az ECHA koordinációs szerepet tölt be, és kijelöli az értékelő tagállamot.

MELY ANYAGOKAT ÉRTÉKELIK?

Azon anyagok esetében, amikor elegendő regisztrációs vagy egyéb adat áll rendelkezésre annak megállapításához, hogy fennáll-e valamely kockázat, vagy sem, nem szükséges az anyagok értékelése.

Az anyagok értékelése hasznos lehet olyan **anyagok** esetén, amelyek **feltételezhetően veszélyt jelentenek az emberi egészségre vagy a környezetre**. Ezen anyagok elsőbbségi anyagértékelésre kerülnek, ha kiegészítő információk előírásával

és benyújtásával várható a feltételezett veszély megerősítése vagy megszűnése, és megállapíthatóvá válik, hogy további intézkedésre nincs szükség.

Az **anyagok** kiválasztása és esetleges **elsőbbségi** értékelése kockázatalapú kritériumok alapján történik, amelyek az alábbiakat foglalják magukban:

- **veszélyességre** vonatkozó információ (például az anyag szerkezeti hasonlósága az aggodalomra okot adó ismert anyagokkal vagy a perzisztens és bioakkumulációra hajlamos anyagokkal),
- az emberekkel és a környezettel kapcsolatos **expozícióra** vonatkozó információk,
- **az anyag mennyisége**, beleértve a több regisztráló által benyújtott regisztrálás alapján megállapított összmennyiséget is.

E kritériumokat a későbbiekben a tagállamokkal együttműködésben pontosítják az ECHA pedig közzé teszi.

A tagállamok is javasolhatnak anyagokat egyéb sajátos, megfelelőnek és szükségesnek talált kockázatalapú veszélyek alapján. Ezt követően az elsőbbségi anyagokat a közösségi gördülő cselekvési terv (CoRAP) tartalmazza.

HOGYAN KERÜL ÖSSZEÁLLÍTÁSRA A KÖZÖSSÉGI GÖRDÜLŐ CSELEKVÉSI TERV?

Az első CoRAP-ot az ECHA 2012. február 29-én fogadta el. Hároméves időszakra (2012-2014) terjed ki, és az alábbiakat tartalmazza:

- Az értékelendő **anyagok megnevezése**
- Az anyagokkal kapcsolatos **kezdeti veszély** megjelölése
- Az egyes anyagok **értékeléséért felelős tagállamok megnevezése**.
- Az értékelés **éve**

A terv gördülő jellege azt jelenti, hogy az értékelendő elsőbbségi anyagok listája a terv aktualizálása során módosulhat a második vagy a harmadik évben. A megelőző CoRAP aktualizálásakor a második év listája lesz az első év listája, amely kiegészül az anyagok harmadik évre vonatkozó új listájával. Az eredeti, az első évben a listán szereplő anyagok értékeléseit lezárják, vagy később folytatják, amikor új információk válnak elérhetővé.

HOGYAN KERÜL AKTUALIZÁLÁSRA A TERV?

A CoRAP az összeállításakor alkalmazott eljárással megegyező módon évente kerül aktualizálásra. Ez több lépésből áll:

5. A regisztrált anyagok halmazából a CoRAP-ba kerülő lehetséges jelölt anyagok **meghatározása** az ECHA és a tagállamok részéről;
6. **A CoRAP előzetes tervezete** - a CoRAP-ba jelölt anyagok elsőbbségi listája, amely az azonosított anyagok szűrésének eredménye;
7. **A CoRAP tervezete**, a tagállamok anyagok értékelésére vonatkozó észrevételeit, megerősítését/ szándéknyilatkozatát követően;
8. A CoRAP tervezetéről **konzultáció a tagállamokkal és a tagállami bizottság véleménye**. A konzultáció eredményeképpen további anyagok vehetők fel a listára, vagy távolíthatók el a listáról. Az ECHA közzéteszi honlapján a CoRAP tervezetet is, annak érdekében, hogy tájékoztassa az érdekelteket az elért eredményekről.
9. Az ECHA **elfogadja és nyilvánosságra hozza a** CoRAP-ot.

A REACH előírja, hogy az ECHA minden évben február 28-ig nyújtsa be a tagállamoknak az aktualizált CoRAP tervezetét. Az ECHA azonban úgy tervezi, hogy az aktualizált CoRAP-ot mindig február végén fogadja el, így annak tervezete már a megelőző év októberében/novemberében benyújtásra kerül. Az első aktualizálásra 2013-ban fog sor kerülni.

MI TÖRTÉNIK, HA AZ ANYAGOM SZEREPEL A KÖZÖSSÉGI GÖRDÜLŐ CSELEKVÉSI TERVBEN?

Az anyag CoRAP listára történő felvétele önmagában nem jár azonnali jogkövetkezéssel a regisztrálóra nézve, és nem feltétlenül jelenti azt, hogy az anyag kockázatos az emberi egészségre vagy a környezetre.

Az értékelést végző tagállam mérlegeli, hogy szükséges-e kiegészítő információk előírása a potenciális kockázat tisztázása érdekében. Amennyiben arra a megállapításra jut, hogy igen, akkor az adott anyag regisztrálójának címzett, kiegészítő információkra irányuló, jogilag kötelező érvényű felhívás kerül kibocsátásra. Amennyiben az értékelést végző tagállam a rendelkezésre álló információk alapján is meg tudja állapítani a feltételezett kockázatot, akkor nincs szükség kiegészítő információk előírására.

A jogszabály értelmében, valamint a dokumentáció értékeléséhez hasonlóan az értékelési eljárásban közvetlenül érintett regisztrálókkal hivatalos formában egyeztetnek a határozattervezet kidolgozása során a végleges határozathozatát megelőzően.

MELYEK AZ ÉRTÉKELÉSI ELJÁRÁS SZAKASZAI?

Az értékelési eljárás a CoRAP lista nyilvánosságra hozatalával kezdődik. Az adott évben értékelendő anyagokra vonatkozóan az értékelést végző tagállam számára 12 hónap áll rendelkezésre annak eldöntésére, hogy a veszély tisztázása érdekében szükség van-e kiegészítő információk előírására, valamint az előírás határozattervezet formájában történő kidolgozására.

Miután valamennyi tagállam kidolgozza a határozattervezeteket, az összehangolt megközelítés biztosítása érdekében az ECHA felügyeli a határozattervezeteket valamennyi értékelés alatt álló esetben.

A döntéshozatali eljárás lényegében megegyezik a dokumentációk értékelése esetén előírt eljárással:

- A határozattervezetet először megküldik a regisztráló(k)nak, akik észrevételt tehetnek.

- Ezt követően a határozattervezet megküldik a további tagállamoknak és az ECHA-nak esetleges módosítások céljából.

- Ha a tagállamok és az ECHA nem tesznek módosítási javaslatot, az ECHA a tagállami bizottság közreműködése nélkül a tagállamok részére közölt változat szerint hozza meg a határozatot.

- Ha javaslatokat tettek a határozattervezet módosítására, az ECHA a tagállami bizottsághoz és a regisztrálókhöz továbbítja a határozattervezet, akik észrevételeket tehetnek.

- Ha a tagállami bizottság egyhangú megállapodásra jut, az ECHA ennek megfelelően hozza meg a határozatot.

- Amennyiben a tagállami bizottság nem jut egyhangú megállapodásra, az Európai Bizottság felelős a határozathozatalért.

- A határozat elfogadását követően a regisztrálónak a határozatban előírt határidőn belül a regisztrálási dokumentációja aktualizálásával be kell nyújtania a kért információkat.

Az illetékes tagállam az aktualizált dokumentációban szereplő valamennyi új információt megvizsgálja, és szükség esetén az információk benyújtásától számított 12 hónapon belül kidolgozza a megfelelő új határozatot.

Ha az értékelés határozattervezet nélkül fejeződik be (azaz egyáltalán nincs szükség kiegészítő információra), az értékelést végző tagállamnak erről 12 hónapon belül értesítenie kell az ECHA-t is.

MI TÖRTÉNIK AZ ANYAGOK ÉRTÉKELÉSÉT KÖVETŐEN?

Számos esetben az anyagok értékelése során várhatóan kiegészítő információk benyújtását írják elő az adott anyag regisztrálójára számára. A regisztrálónak a végleges határozatban megállapított határidőn belül kell benyújtania a kért információkat.

Miután az újonnan benyújtott információkat megvizsgálják, az illetékes tagállam befejezi az értékelést, és megvizsgálja, hogy a szerzett információk szükségesek-e illetve milyen módon használhatók közösségi kockázatkezelési intézkedések céljára. Arra a következtetésre is juthat, hogy a kockázatokat megfelelő ellenőrzés alatt tartják a már alkalmazott intézkedésekkel. Az ECHA tájékoztatja a Bizottságot, a regisztrálókat és a többi tagállamot a levont következtetésekről.

A kiegészítő információk előírásával kapcsolatos határozatok és a tagállamok értékelési jelentései az ECHA honlapján kerülnek közzétételre.

További, értékelést követő intézkedésként a tagállamok az alábbiakról dönthetnek:

- uniós szintű kockázatkezelési intézkedés iránti javaslat tétele (pl. uniós korlátozás, uniós engedélyezés, uniós szinten harmonizált osztályozás és címkézés, munkahelyi expozíciós határértékek, a vízügyi keretirányelv szerinti környezetvédelmi intézkedések) vagy
- nemzeti intézkedés előírása.

Az anyag CoRAP-ba történő felvétele nem vezet közvetlenül a fent említett kockázatkezelési intézkedésekhez. Ennélfogva valamennyi közösségi szintű intézkedés iránti javaslat önálló szabályozási eljárás tárgyát képezi. A REACH- és az osztályozásról, címkézéssel és csomagolásról szóló rendelet szerinti engedélyezés, korlátozás és/vagy harmonizált osztályozás esetén az eljárás valamennyi lényeges szakaszában egyeztetésre kerül sor az érdekelt felekkel, és a döntést az Európai Bizottság az ECHA bizottságainak véleménye alapján hozza meg.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK:

Az ECHA weboldalán további információ található az értékeléssel kapcsolatban:

<http://echa.europa.eu/hu/regulations/reach/evaluation/substance-evaluation>

1907/2006/EK (REACH) rendelet

<http://echa.europa.eu/hu/web/guest/regulations/reach/legislation>

© Európai Vegyianyag-ügynökség, 2012.

Nyilatkozat: Ez egy eredetileg angol nyelven közzétett dokumentum fordítása. Az eredeti dokumentum az ECHA weboldalán érhető el.